

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความรู้ ความเชื่อ และพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ติดเชื้อ
เอชไอวี ในจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางสาวดาราลักษณ์ ถาวรประสิทธิ์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาโภชนศาสตร์ศึกษา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พัทธราภรณ์ อารีย์	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. บุญส่ง นิลแก้ว	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ละออ ดันตศิรินทร์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ติดเชื้อเอชไอวีในจังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาในผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มาร่วมประชุมกลุ่มเครือข่ายผู้ติดเชื้อจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 50 ราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ด้านโภชนาการ ความเชื่อ พฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ติดเชื้อเอชไอวี และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความเชื่อ กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ติดเชื้อเอชไอวี รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และใช้แบบสอบถามความรู้ ความเชื่อ และพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยแบบสอบถามความรู้คำนวณโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์คูเคอร์-ชาร์ดสัน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72 แบบสอบถามความเชื่อคำนวณโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74 และแบบสอบถามพฤติกรรมการบริโภคของผู้ติดเชื้อใช้การทดสอบย้อนกลับได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ติดเชื้อมีความรู้ด้านโภชนาการอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ปานกลางและดีเท่ากับร้อยละ 4, 56 และ 40 ตามลำดับ ความเชื่ออยู่ในเกณฑ์ปานกลางและมากเท่ากับร้อยละ 80 และ 20 ตามลำดับ ส่วนพฤติกรรมการบริโภคเหมาะสมปานกลางและดีเท่ากับร้อยละ 72 และ 28 ตามลำดับ

อาการหรือภาวะแทรกซ้อนอันเกิดจากการติดเชื้อเอชไอวีที่พบมากที่สุด คือ อาการเป็นแผลและเจ็บในช่องปาก รองลงมาคือ อาการท้องเสีย น้ำหนักตัวลด อาการเบื่ออาหาร ท้องอืดและคลื่นไส้อาเจียน

ความรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเชื่อของผู้ติดเชื้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=.348, p < .05$) ความรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ติดเชื้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=.550, p < .01$) แต่ความเชื่อไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ติดเชื้อ

จากผลการศึกษา แสดงว่า ผู้ติดเชื้อที่มีความรู้เกี่ยวกับโภชนาการดี จะมีความเชื่อที่ดี และพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ดีและเหมาะสม ดังนั้นการส่งเสริมทางโภชนาการในผู้ติดเชื้อ เอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ โดยการให้ความรู้ในการบริโภคอาหารที่ถูกต้องเหมาะสม จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้ติดเชื้อมีพฤติกรรมการบริโภคที่ถูกต้อง ซึ่งจะช่วยให้ผู้ติดเชื้อมีสุขภาพแข็งแรง และติดเชื้อฉวยโอกาสได้น้อย

Independent Study Title	Knowledge Belief and Food Consumption Behavior of HIV Infected Patients in Chiang Mai Province	
Author	Miss Daralak Tavornprasit	
Master of Science	Nutrition Education	
Examining Committee	Assist. Prof. Dr. Patcharaporn Aree	Chairman
	Assoc.Prof. Dr. Boonsong Nilkaew	Member
	Assoc. Prof. La-aw Tantisirin	Member

ABSTRACT

This study was conducted to determine the consumption behavior of 50 HIV Infected patients from the HIV/AIDS network groups in Chiang Mai province. The objective of this study was to describe the knowledge, belief, food consumption behavior and correlation among them. The instruments used for data collection were the knowledge, belief and food consumption behavior questionnaires which were examined by the Kuder-Rechardson (KR20) method for part of knowledge ($r = 0.72$), coefficient alpha of Cronbach coefficient for part of belief ($r = 0.74$) and test-retest reliability for food consumption behavior ($r = 0.91$). Data were analyzed by using frequency, percent, mean, standard deviation and Pearson correlation method.

4%, 56% and 40% of subjects had a low, fair and high level of knowledge, respectively. 80% and 20% of subjects had fair and high level of belief, respectively. 72% and 28% of subjects had fair and high level of behavior, respectively.

The HIV-related conditions found in these subjects included sore mouth, diarrhea, weigh loss, anorexia, constipation/flatulence and nausea/vomiting.

Subjects' knowledge correlated significantly with belief ($r = .348$, $p < 0.05$). The correlation between knowledge and food consumption behavior was also significant ($r = .550$, $p < 0.01$) but was not significant between belief and food consumption behavior.

In conclusion, HIV patients who are knowledgeable will have suitable belief and behavior. It is recommended that HIV/AIDS individuals should be given nutrition counseling and

support achieve an adequate knowledge and to improve behavior. This would enhance the quality of their lives and minimize risk of opportunistic infections.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University